

מפגש נכון עם התורה סם חיים מפגש שלילי עם התורה סם מות

1 מפגש נכון עם התורה סם חיים (אורות התורה ו, א')

מה שלומדים בקדושה, מתעדין על ידו הרצון והשכל בייסוד, והאורה האלהית באה ממקור העצמי של הנשמה וממלאה את כל הניתה, והחיים הרוחניים מתפשטים על כל קצות המהות, כדרך שמתפשט הדם במרוצתו לכל קצות הגוף. אבל כל למוד חלוני, מכל מדע בעולם, אינו מנסה כי אם אותו החלק המיוחד שהוא מקנן אליו. וזהו יסוד ההבדל שבין קדוש לחל מצד הפמותיות, לבד מההבדל, היותר נשגב באין ערוה, שמצד האיכותיות.

2 מפגש שלילי עם התורה סם מות (אורות התורה ט, ב')

הלמוד המעשי רצוף בו טל חיים גנוז של המגמות שיש בתוכיות המעשה, והנשמה נזונה מזיו גנוז זה בתלמודה. אמנם אם הלמוד הוא שלא לשמה, לשם יהירות וקנטור, מתרוקנת המחשבה, והדברים נשארים יבשים, ולפעמים מתמלאים ארסיות פנימית. אפס במחשבה גלמית, בלתי מפותחת, אף על פי שרק על יסוד מצות אנשים מלומדה היא מיוסדת, מפכה בה איזה לח של חיים, והוא הולך ומשתמר בה במדה שלא נתעוות עצם הלימוד מחיפוש האמת והיושר שבדרכו. אכן עיקום השכל גורר אחריו כל אותן מכשולות הלב והיבשות הנפשיות, עם העלילות של דבקות ארסיות מוסרית, כדוגמתה של מדת המחשבה הפגומה של מטרת הלמוד. אבל לפעמים חוזרת היא לטובה אם החבה המוסרית של קדושת התלמוד תהיה הכח הפועל על הרגש, אשר רק מקוצר בירור שכלי מסתפק הוא באורחות עקלקלות, וסוף עיקולים כאלה להתישר על כל פנים במובנם המוסרי.

טל חיים גנוז של המגמות שיש בתוכיות המעשה

- בכל הלכה גנוז מערכת ערכים בהרמוניה נפלאה

פרשת וישלח מצוה ג. שלא לאכול גיד הנשה

וישלח יעקב יש בה מצות לא תעשה אחת, והיא אזהרת גיד הנשה, שנאמר: (בראשית לג לב) על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה. והאי 'לא יאכלו' - לא נאמר על דרך סיפור, כלומר מפני שאירע דבר זה באב, נמנעים הבנים מלאכול אותו הגיד, אלא אזהרת ה' יתברך שלא יאכלוהו.

משורשי מצוה זו

כדי שתהיה רמז לישראל, שאף על פי שיסבלו צרות רבות בגלות מיד העמים ומיד בני עשו, יהיו בטוחים שלא יאבדו, אלא לעולם יעמוד זרעם ושמם, ויבוא להם גואל ויגאלם מיד צר. ובזוהרם תמיד עניין זה על יד המצוה שתהיה לזיכרון. יעמדו באמונתם ובצדקתם לעולם. ורמז זה הוא לפי שאותו מלאך שנלחם עם יעקב אבינו, שבא בקבלה (בר"ר עח) שהיה שרו של עשו, רצה לעוקרו ליעקב מן העולם הוא זרעו ולא יכול לו, (בראשית לב כו) וציערו בנגיעת הירך. וכן זרע עשו מצער לזרע יעקב, ולבסוף תהיה להם תשועה מהם. וכמו שמצינו (שם שם לב) באב שזרחה לו השמש לרפאתו ונושע מן הצער, כן יזרח לו השמש של משיח וירפאנו מצערנו ויגאלנו במהרה בימינו, אמן.

דיני מצוה זו

מהו הגיד האסור, והחיטוט שאנו חייבים לחטט אחריו, ובאי זו בהמה נוהג, ומי נאמן על ניקורו. ויתר פרטיה מבוארים בפרק ז' מחולין (פט, ב) (י"ד סי' ס"ה).

ונוהגת מצוה זו בכל מקום ובכל זמן, בזכרים ובנקבות.

והעובר עליה ואכל גיד אחד, אפילו הוא פחות מכזית, או שאכל כזית מגיד הנשה גדול, לוקה. (עי' חולין צו, א)